หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การผลิตรองเท้าหนังสตรีในประเทศมีมานานแล้ว โดยในระยะแรกเป็นการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการภายในประเทศก่อน จากนั้นจึงมีการตั้งโรงงานขนาดกลางและใหญ่เพื่อการผลิตสำหรับส่งออกขึ้นในระยะหลัง ในปัจจุบันมีโรงงานที่ทำการผลิตรองเท้าหนังสตรีจำนวน 12 โรง ในจำนวนนี้ 6 โรง มีกำลังการผลิตต่ำกว่า 500,000 คู่ต่อปี และอีก 6 โรงมีกำลังการผลิตประมาณ 500,000 - 1,000,000 คู่ต่อปี ในการขายเพื่อการส่งออกนั้น มีลักษณะการขายเป็นแบบตามใบคำสั่งซื้อเท่านั้น ดังนั้นบริษัทจึงต้องเสนอราคาขายต่อผู้ซื้อเสียก่อน เมื่อผู้ซื้อตกลงที่จะซื้อ บริษัทจึงจะดำเนินการผลิต

ในการกำหนดราคาขายของแต่ละโรงงานนั้น มีหลักการคล้ายคลึงกันคือ กำหนดจากต้นทุนการผลิตบวกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานบวกกำไรที่คาดหมาย โดยต้นทุนการผลิตนั้นคำนวณจากต้นทุนประมาณการ การประมาณการต้นทุนจะแบ่งต้นทุนการผลิตออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

- ต้นทุนวัตถุดิบ ประกอบด้วย หนัง ซับพื้น(SOCK) พื้นใน(INSOLE) พื้น(OUTSOLE) ส้นรองเท้า กาว ด้าย แกนดันทรง กล่อง ลัง
- ต้นทุนค่าแรง ประกอบด้วย ค่าแรงในการตัด การเย็บ การประกอบ การตกแต่ง การหีบห่อ

- ค่าใช้จ่ายการผลิต ประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าซ่อมแซม ค่าไฟฟ้าและน้ำประปา ฯลฯ

ในการประมาณต้นทุนการผลิต จะประมาณจากต้นทุนการผลิตรองเท้าหนังสตรีที่มีลักษณะเป็นแบบเรียบไม่มีลวดลายเป็นฐาน จากนั้นบวกด้วยต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งได้จากการประมาณในส่วนที่เป็นลวดลายตามแต่คำสั่งของลูกค้า และใช้ขนาดเบอร์กลางของขนาดรองเท้าทั้งหมดเป็นเกณฑ์กำหนดต้นทุนโดยเฉลี่ยของรองเท้าต่อคู่ เช่น รองเท้าเบอร์ 35 , 36 , 37 , 38 , 39 , 40 และ 41 จะใช้เบอร์ 38 หรือ 39 เป็นเกณฑ์กำหนดต้นทุนโดยเฉลี่ยของรองเท้าต่อคู่ ทั้งนี้เนื่องจากเบอร์ 38 หรือ 39 นั้น เป็นขนาดมาตรฐานของคนส่วนใหญ่ ดังนั้นปริมาณการผลิตส่วนใหญ่จะอยู่ที่เบอร์ 38 หรือ 39

ปัญหาหลักของแต่ละโรงงานมีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ ไม่มีการคิดต้นทุนจริงอันเป็นผลทำให้โรงงานไม่ทราบว่า มีผลกำไรหรือขาดทุนที่แท้จริงจากแต่ละคำสั่งซื้อเป็นจำนวนเท่าใด และทำให้ไม่สามารถวัดประสิทธิภาพที่แท้จริงในการทำงานได้ และจากการศึกษาพบว่า ผู้ผลิตรองเท้าหนังสตรีหลายรายจำเป็นต้องเลิกกิจการไปเพราะประสบผลขาดทุน สาเหตุเนื่องมาจากการคิดราคาต้นทุนนั้นผิดไปจากความเป็นจริง ดังนั้นการศึกษาต้นทุนที่แท้จริงของการผลิตรองเท้าหนังสตรีจะเป็นประโยชน์ในการตั้งราคาขาย การวัดประสิทธิภาพในการทำงาน และนอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลทางด้านต้นทุนการผลิตมาใช้ในการตัดสินใจในด้านอื่น ๆ อีกได้ เช่น ทำให้สามารถกำหนดราคาว่าจ้างได้ดียิ่งขึ้น ในกรณีที่ต้องการว่าจ้างผู้ผลิตรายย่อย (SUBCONTRACTOR) ให้ช่วยผลิตแทน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. วิเคราะห์ต้นทุนประมาณการที่กิจการผลิตรองเท้าหนังสตรีเพื่อการส่งออกใช้อยู่

2. วิเคราะห์ต้นทุนจริงของการผลิตรองเท้าหนังสตรีเพื่อการส่งออก

3. เปรียบเทียบและวิเคราะห์หาผลต่างระหว่างต้นทุนประมาณการที่ใช้อยู่กับต้นทุนจริงของการผลิตรองเท้าหนังสตรีเพื่อการส่งออกที่ได้จากการวิเคราะห์

4. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตของรองเท้าหนังสตรีเพื่อการส่งออก

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้จะมุ่งศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนประมาณการและต้นทุนจริง โดยจะศึกษาเฉพาะรองเท้าหนังสตรีที่มีลักษณะเป็นแบบเรียบไม่มีลวดลาย และใช้วัตถุดิบที่เป็นหนังวัว (FULL GRAIN) เนื่องจากคำสั่งซื้อของลูกค้าในปี 2533 ส่วนมากเป็นรองเท้าที่ใช้หนังวัวเป็นวัตถุดิบ และศึกษาจากโรงงานที่มีกำลังการผลิตประมาณ 500,000 - 1,000,000 คู่ต่อปี และจะสุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 โรง จากจำนวนโรงงานทั้งหมด 6 โรง และใช้ข้อมูลการผลิตในปี 2533

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาวิจัยจะเป็นการค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ การสอบถาม สัมภาษณ์จากบุคคลต่าง ๆ ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบ ทั้งในหน่วยงานของราชการและโรงงานต่าง ๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ค้นคว้าจากหนังสือวิชาการ งบการเงิน ข้อเขียน วารสาร และเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ต้นทุนประมาณการและต้นทุนจริงของรองเท้าหนังสตรีที่มีลักษณะเป็นแบบเรียบไม่มีลวดลายนั้น จะทำการวิเคราะห์โดยแบ่งต้นทุนออกเป็น 3 ส่วน คือ

- ต้นทุนวัตถุดิบ
- ต้นทุนค่าแรง
- ค่าใช้จ่ายการผลิต

การวิเคราะห์ต้นทุนจริงนั้น จะใช้บัตรต้นทุนงานสั่งทำเป็นเครื่องมือช่วยในการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนการคำนวณหาต้นทุน การปันส่วนค่าใช้จ่ายในการผลิต (ALLOCATION) ให้แก่ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นั้นใช้วิธีการปันส่วนโดยตรง[1] (DIRECT ALLOCATION METHOD) วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้กัน

---

[1]ดวงมณี โกมารทัต, การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 221.

แพร่หลาย เพราะคำนวณง่าย นำไปใช้สะดวกไม่ยุ่งยาก วิธีนี้ต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตที่เกิดขึ้นในแผนกบริการ จะคิดเข้าแผนกผลิตตามประโยชน์ที่แผนกผลิตได้รับ ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงบริการที่ให้ระหว่างแผนกบริการด้วยกัน

ประโยชน์ของการศึกษา

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักธุรกิจ และผู้ที่สนใจจะลงทุนในธุรกิจการผลิตรองเท้าหนังสตรี

2. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ที่สนใจเกี่ยวข้องกับการผลิตรองเท้าหนังสตรี

3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารในอุตสาหกรรมรองเท้าหนังสตรีเพื่อการส่งออกได้พิจารณาและใช้ตัวเลขต้นทุนในการตัดสินใจดำเนินการได้ดียิ่งขึ้น

4. เพื่อเป็นแนวความคิดให้แก่รัฐบาล ในการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมรองเท้าหนังสตรีเพื่อการส่งออก